

و سوز و اسماء عظام است بر اهتمام نقبلان و به تنفیذ نقبها و پیشرفت
ملجیها بر گماشتند - و هم عالیه را که در قوت تاثیر از جمیع قوای قویه
و موثرات جلیه عوالم علوی و سفای بالا تر است کار فرمای افراختن جوالها
و مزید اعلائی سرکوبهای مرفوعه و دمدمهای منصوبه مقرر ساختند -
و نیتهای راسخه و طویتهای خالصه را بر حصول مرتبه علم الیقین در
کارگری تائید آلهی و کارگزاری اقبال بی زوال بادشاهی داشته دیدند انتظار
بر راه فدوم موکب فتح و نصرت گزاشتند - چون این مرتبه اجتهاد و اهتمام
در سایر این مهام بظهور پیوست و در کمتر فرصتی کارها پیش رفته و نقبها
و ملجیها نزدیک به حصار رسید چنانچه چهارم شعبان که از تاریخ محاصره
تا این وقت پنجاه و شش روز گزشته بود از هزار گز راه ملجیهای قلیچ
خان و عبد الله خان و قاسم خان و جعفر خان که باهم نزدیک و بجبهت
آگهی از یکدیگر درمیانه راه کرده بودند بکنار خندق رسید با آنکه درین مدت
متحصنان توپهای کلان برین ملجیها بسته بشعله کشی آتش کین شب
و روز می انداختند و از اطراف حصار گلوله چون زانه در بارش بوده از
شرب آن و سنگریزه که از مدمه می جست اکثری کشته و زخمی
می گشتند اصلا و هن و فتور در بنای عزیمت راسخه هواخواهان راه نیافته
ببشتر سرگرم کار شده اظهار جلالت می ساختند - و چون گرفتن چهل زینه
بنابر تعهد راجورپ بدو حواله شده بود و او از پایان آن خوب بندی آغاز
فهاده از تخته پناهی ساخته مردم را در آن جا می داد و باین عنوان
مرتبه به مرتبه بالا می رفت و توپی نیز برابر نخستین برج چهل زینه
بسته هرچند گلوله بسیاری بر آن زدند لیکن از آن رو که درون آن برج
سنگ عظیمی بود که اطراف آن را بگل بر آورده برج بر افراخته بودند
کارگر نه افتاده برج منهدم نمی شد و خاکی می ریخت - با این همه

را جروپ بسعی تمام کار بجای رسانید که شبی مردم او دیوار برج را کواک
 نموده در آن جا گرفتند اما درونیان آن قدر توپ و تفنگ و چادرهای
 نفت آلود را آتش زده انداختند که از کثرت دود و گرمی آتش مردم
 در آنجا ثبات نورزیده باز خود را به پناه چوب بست رسانیدند - چون از
 گرفتن آن برج فعی مترتب نبود بادشاهزاده او را ازین اراده باز داشتند -
 و رستم خان بهادر را با پانزده هزار سوار بجهت تسخیر قلعه بست
 رخصت فرمودند - خان مومی الیه بمجرد رسیدن شروع در تضییق
 محاصره نموده بضرب چند توپ دیوار یک جانب انداخت و از هر طرف
 نقبها پیای قلعه رسانید - مهدی قلی محافظت قلعه از حیث قدرت خود
 بیرون دانسته از راه دور بینی و عاقبت اندیشی بر سر اظهار اطاعت آمد -
 بروز دهم از تاریخ محاصره زندهار جوین و امان خواهان نزد خان مذکور
 آمده قلعه را تسلیم نمود - و اسباب و اشیای او را باهل و عیال او و دیگر
 همراهان مصحوب محمد طاهر نواسه خود در خدمت عالی فرستاد -
 و این مرتبه سایر بندها نسبت بگذشته زیاده از امکان کوشش بکار بردند
 و اصلا پای کم نیاروده طریق چاره گرمی مدافعه و ممانعه خصوص راه
 آمد و شد اهل قلعه مسدود ساخته جد و جهد را بر کمال رسانیدند -
 مگر شبی مردم بهابت خان را غافل یافته بر سر ملچار او ریختند و بعضی
 از تابیدانش را کشته و زخمی ساخته چون برگشتند اکثری از آن مخذولان
 را که هرگز سپروار سیفه سپر صدمه شمشیر و هدف تیرنه ساخته پیوسته
 چون کمان پشت می نمودند مردم ملچار غیرت خان که نزدیک بودند
 راهی بدار البوار ساختند و باقی ماندها از جنگ دلاران پلنگ افکن
 بهزار محضت رهائی یافته خود را در پناه قلعه انداختند - و چون دمدمه
 که حسب الامر عالی جعفر بساختن آن مامور بود بطول هفتاد و پنج

و عرض پنجاه و پنج و ارتفاع بیست و هفت بصرف یک لگ روئیده در چهل روز بر افراخته شد و ده توپ خورد که گلوله هر کدام کمتر از پنج سیر نبود بر آن بر آورده بدرون حصار انداختن گرفتند - بهر خانه که گلوله می رسید گرد از بنیاد آن و دود از نهاد خانگی بر می آورد - لاجرم ازین رو کار بر دروئیان که ظاهر و باطن همگنان را هجوم جنود آسمانی یعنی رعب بیشمار فرو گرفته بود تنگ ساختند و از ملچاره‌های غیرت خان و جعفر توپهای کلان را بر دیوار شیر حاجی و قلعه زده بخاک برابر می ساختند - و از ملچاره‌ها چون عمق خندق همه جا برابر نبود لهذا مخالفان سه جا بندی بسته بودند که اگر آب رو به کمی آرد جاهای کم عمق بی آب نه گردد - ازین سه بند یکی که پخته بود باهتمام عبد الله بیگ نقبلان چابک دست کمر بجد و جهد پیشرفت کار خود بسته در ده روز نقبی که در خندق رسانیده بودند سوراخ زده شروع در بر آوردن آب نمودند - و بند دیگر را جانب دروازه ویس قرن و بابا رلی که خاکریز کرده بسته بودند نیز شکسته در چهار روز خندق بالکل از آب خالی ساختند - و در برجهای قائم که در کنار خندق ترتیب داده بودند بذرقچیان را نشانند که مردم غیظ را فرصت بستن بند ندهند - و بندهای کار طلب بطلبگاری پیشرفت کار به خندق در آمده بساختن برج و پیش بردن ملچار پرداختند - و جعفر باسر عالی خاکریزی به پنهانری سی و پنج ذراع و ارتفاع هفت ذراع بر آورده در ضلع چپ آن کوچه سلامت و برجی بالای آن ترتیب داد که بیلداران و مزدوران بجمعیت خاطر کار توانند ساخت - و ملا فاضل که متکفل آب دزد بود از پنج هزار گز فوری بعرض سه گز و عمق هفت گز حفر نموده از فاصله یک صد و سی گز از کنار خندق بکندن نقب پرداخت - و چون نقب از زیر بندی که در پیش آب دزد بسته بودند

سر بر آورد آب خندق آنچه از خضری دروازه این طرف مانده بود بالکل بر آمد و خندق خشک گردید - قلعه نشینان از ملاحظه این حال مغلوب و اهماه و هراس گشته در دامن خاکریز شیر حاجی جوی کفده و از آب چاهای اندرون حصار لبریز گردانیده سرمایه استظهار خود گردانیدند - و آخر رمضان که مغول از راه سیوی و دهاور نه توپها آورده هر نه توپ کلانرا به ملجاریها برده از هر دو طرف قلعه بکار در آوردند چنانچه از شرفات قلعه و بیشتر از نصف دیوار آن و سه حصه دیوار شیر حاجی بر زمین انداختند و از ضرب توپهای مذکور قریب سه صد گز زمین ریخته در پای دیوار توده خاک گردید - سرداران نصرت آثار و بهادران تهوژ شعار از وفور تجدد و جلالت طول مدت محاصره را که بچهار ماه کشیده بود موجب خجالت خود دانسته با اشاره عالی از طرف ملجاری قلیچ خان و غیره قرار یورش دو گهبری از شب مانده نهم شوال دادند - و راجه جی سنگه و دیگر منصبداران در همان شب زینه پایها بر دیوار شیر حاجی گذاشته از هر جانب جهت اضطراب غیظ مردم خود را بر دیوار بر آوردند - و لشکر خان و ایرج خان با جمعی دیگر که از عقب کوه لکه جا داشتند ملجاری کوه بر آورده بالای دیوار رسانیدند - بادشاهزاده والا تبار بنابر رسوخ عزم کوه وقار سرانجام کار وای نعمت را وجه همت بلند نهمت ساخته در برات ذمت از ادای حقوق نعمت و عنایت و تربیت خداوندگار خویش حق سعی و شرط کوشش را بهمه جهت شغل ذمت انگاشتند و از ره مصلحت اساس عزیمت لشکر و سران سپاه را بنویید تضعیف پایه مناصب و مرزده رفیع درجه مرانب راسخ بنیاد تر ساخته بتازگی بر سر کار آوردند - و احاد عسکر را نه نقد بعطایا و جوایز و عده افزایش و مشاهره مقوری دل داده سرگرم کار گردانیدند - و بنابر سرانجام کار از همه راه در آمده و ماده معامله را

قوام تمام داده بیکبارگی در پی کارسازی یورش شدند - چنانچه پنج گهری از شب مانده باصداق عون و صون ایزدی مستظهر و معتضد گشته خود بر کوهچکه که از فراز آن مکان مردم هر دو یورش نمودار بود برآمدند - و درین شب برای آنکه قلعه نشینان دیوار انداخته را محکم تر نتوانند ساخت از هر توپ کلان چند گوله انداخته فرصت سر برداشتن بکسی ندادند - القصة قلیچ خان از جانب راست خاکریز و قاسم خان از طرف چپ آن و عبد الله خان و جعفر از ملچار خود مردم را بیورش تحریرص نموده تاکید کردند که به هیئت مجموعی یک دفعه از ملچارهای خود بعزمت در آمده یورش کنند - اگرچه در آغاز از صعوبات و موانع احوال و جراید مساعی اکثر مردم که عنوان تکاسل و تهاون داشتند آیات ضعف و سستی معلوم می شد اما آخر کار از مشاهده احوال بعضی دلبران فرار دشمن ناموس دوست که در راه پیشرفت کار خداوندگار تسلیم جانرا از جواب سلام دادن اسان تر می گرفتند بیکدیگر پیوسته تکبیر گویدان سوزن انداختند و جمعی زینه پاهای بر دوش نهاده بمجرد رسیدن پلای حصار نردبانها باطراف برج و باره برافراشتند و پلای برمدار ج آن که فی الحقیقت معراج بهادرست نهاده بنا برآمدند - و برخی حقیقت سر بازی و جانشانی را مجسم و مصور شناخته بذاب کمال عدم بیم و باک از قضا حذر و از بلا پرهیز نهموده بی محابا خود را بدرون شیر حاجی رسانیدند - باوجود آنکه توپ و تفنگ و سایر آلات آتشبازی که از برج قلعه باتشباری در آمده جوهر هوای جو را گوئی به درد و شرار مغقلب ساخته بود چنانچه همانا نظر قران اختران سبعة سیاره در مثلثه آتشی اقتضای طوفان دار می نمود قطعاً ابا و محابا نکرده بشغل خویش تقید داشتند و پروانه وار خود را بر آتش سوزان زده همت بزد و خورد گماشتند - چون ازین جو واقف

نبودند بعضی در آن افتادند و برخی از آن گزشته بشیر حاجی در آمده
 بعنوانی داد تردد دادند که از صدمهٔ حملهٔ آن شیران نوزده تزلزل در ارکان
 ثبات قدم متحصّنان افتاده مردم شیر حاجی بقاعهٔ کلان شتافتند - و عمود
 آنها هجرم نموده و در صدد مدد فراریان شده باتفاق بمقام مدافعه و ممانعه
 در آمدند و بر سر این معنی پا فشرده نهایت ایستادگی نمودند - القصة
 گروه انبوه را که در دیوان کدهٔ عالم بالا نام آنها از دفتر عطیهٔ بقای حیات
 بکزلک فنا حک شده هم در طی راه طومار روز نامهٔ زندگانی طی نمودند
 و با باقی ماندها بر سر جرّ کارزاری بغایت صعب اتفاق افتاده مصافی
 عظیم رو داده بسبب تنگی فضا از هر دو طرف کوتاه سلاح در پیکار در آمده
 مرغ روح چندین خون گرفته از آشیلان کالبد عنصوبی روبه پرواز نهاد - از
 بندهای بادشاهی خواجه خان که از روز اول زخم تفنگ برداشته بود
 درین روز بالای خاکریز تفنگی بسینه اش رسید - و محمد حسین کولابی
 و محمد شریف عرب و تیمور بیگ اغر و لعل بیگ علی دشمندی و محمد
 سعید کاشغری و جمعی دیگر و طایفه از ملازمان آن بیدار بخت و گروهی از
 نوکران قلیچ خان و قاسم خان که در جرّ در آمده بودند و سود دارین در تردد
 می دانستند نصیبی وار جان نثار گشتند - و مردمی که از جانب ملجبار
 غیرت خان دریده بودند بسبب روشن شدن روز و ریزش بسیاری توپ
 و تفنگ و گروهی که نردبانها بدیوار شیر حاجی گذاشته بودند و از دور
 همتی خود را به قلعه نمی توانستند رسانید و جمعی که از عقب حصار
 قدم بکوه گذاشته بودند سه ربع کوه بلفندی کوه فرودیده تفنگچیان قزلباش
 را که در پناه احجار به کشک حصار می پرداختند زده برداشتند - و بسبب
 رسیدن زخم تفنگ بعطا الله بخشعی احدیان که سردار آن جماعت بود
 و احدیان بر هجوم آورده او را برداشته رو به نشیب نهادند و دیگران هم

بی استقلال گشته همه بیکبار از کوه فرود آمدند - مجمالاً از گروه قومی نفسان رزم آزما که خود را بران دریای آتش که موج شور و شر بر چرخ اخضر می زده بود هزار کس مقتول و مجروح گردیدند - بادشاهزاده بلند اقبال از غیرت نظری مقرر ساختند که قلیچ خان و غیرت خان و عبد الله بیگ و جعفر ملچارها پیش برده جر از دست غیظم بگیرند و ازین ملچار نقبها زده هر نقبی که بنه دیوار قاعه برسد بباروت افباشته آتش دهند تا راه یورش خاطر خواجه کشاده گردد و خاکریز را نیز پیش برده از جر بگزرانند که از بالای آن هم مردم توانند درید - و حکم نمودند که رستم خان با همراهان از قلعه بست آمده به هیئت مجموعی یورش نماید - از مشاهده این حال قلیچ خان و قاسم خان برجهها ساخته پیش رفتند و از ملچارهایی خود بکندن نقب پرداختند - و عبد الله بیگ باوجود ریزش توپ و تفنگ در یک ماه هفده برج درون خندق تا نزدیک جر بر افراشته دیواری طولانی که گروه اندوه درمیان توانند نشست بغامله سه گز از جر بر آورده تفنگچیلان قدر انداز و تیز انداز بسیار عقب آن نشانده - شب و روز گرم آویز و ستیز بود - و جعفر نیز خاکریز را پیش برده چون بکنار جر رسانید شبها مخالفان از درون جر نقب زده خاک را می دزدیدند - اگر چه از چهار ملچار سه چهار نقب شروع شده بود اما هر که نزدیک می رسید از بالای قلعه بضرب توپ و تفنگ خراب ساخته متنفسی را مجال حرکت نمی دادند - راجروپ بر کنار جر از تخته و چوبهای کلان پناهی ساخته عقب آن جمعی از مردم بادشاهزاده و دلیر خان و خود را جاداد - و جعفر خواست که شب هنگام از آنجا بر اعدای دین و دولت ریخته جر را از آنها بگیرد - از آغاز شام مخالفان برین معنی مطلع شده در عین سر گرمی بهانواران نقت بسیار بران چوب بندها پاشید و آتش زده نایره افروز قتال و جدال گشتند - و به هیئت

اجتماعی بر سر آن مقام جمعیت نموده بنیاد آتشباری محکم کردند - و سرگرم انداختن تفنگ و حقه و سنگ شده مشکهای پر باروت و یخافهای تفت آلود را آتش زده می انداختند - و بهادران رزم جوی که لافها زده گزافها گفته بودند از دشواری کار و سختی و تنگی جا همه کس در پس ملچار طلبگار پیش برد مطالب بوده تا ممکن در جانفشانی دریغ نمی نمودند - الحاصل از اول شام تا آغاز بام معرکه زد و خورد قایم و هذگامه گیر و دار از طرفین گرم بازار بوده نبردی شدید و جنگی سخت بمیان آمد - در آخر کار عرصه کار زار بقایمی از یکدیگر ریخته مردم درون و بیرون رخ بسوی قرارگاه خویش آوردند - و از هر دو جانب گروهی کشته و جمعی خسته گشته چندین شبانروز دیگر از طرفین بر سر جبهه متلاشی بودند - و باوجود آنکه از هر دو جانب بافسون دم گیری توپ و تفنگ متنفسی در میدان نبرد سلامت نماید باز همت بلند نهمت بر ادای حقوق مرحمت گماشته در راه خدبو آفاق جان عزیز دریغ نمی داشتند - و از آن طرف مخالفان بضرب توپ و تفنگ و سورت آتش حقه‌های باروت علت رفع سطوت و کثرت و مولت بهادران میگشتند و بدین طریق سدّ رخنه نموده سنگ راه عدم می شدند - بعد از تکرار این صورت در آخر کار چون مدت محاصره از پنج ماه گذشته سرما آغاز نمود از اول تا آخر بیست و هفت هزار گوله خورد و بزرگ بر قلعه زده بودند و سرب و باروت و گلوله توپ باآخر رسیده در صحرا علف و در لشکر آذوقه نماید - هرچند رهن بودن سایر اشیا در گرو وقت و حیز تعویق و تاخیر روزگار است و لیکن امور متعدده نیز سبب صوابی این معنی آمد - نخست عدم تهیّه اسباب یورش و دیگر عسرت عسکر ظنر اثر بذایر نایابی علیق و تعدّر علاج آن چه تا ده پانزده کروه هیچ جا هیمة و کاه نماید و هر فوست که لشکر بکپی میرفت از ده بیست کروه در

طول و عرض اطراف آن تردد نموده بهزار جرّ ثقیل و نصب صد منصوبه و حیل خوراک یک روزه دراب بچنگ می آوردند - و از آمد و شد بسیار که باعث تخریب لشکر و تضييع اوقات می شد وقت وفا بپرداخت لوازم محاصره و سرانجام اسباب تسخیر حصار نمی نمود - و از همه عمده تر وجود نفاق که باعث عدم حصول مقصود و علت بر نیامدن مطلب شد - و چون در صورت کدورت باطنی سرداران و سایر امرا که بضرورت رفته رفته بعدم اتحاد اهوا و آرای احاد عسکر منجر می گردد پیش فرقتی معنی مطلوب از آن ظاهر تر است که باظهار تبیین نیازمند باشد - لاجرم بدان نپرداخته و مقتضای وقت را علت تامه وجوب معاودت دانسته تسخیر قلعه را این مرتبه نیز در سال دیگر موقوف داشتند *

رستم خان قلعه بست را ویران ساخته و آنوقت آنرا بر مردم قسمت نموده چهارم ذیقعده بقندهار رسید - پانزدهم ذی قعدة صلاح در مراجعت دیده شاهزاده در مورد قلعه منزل گزیدند و غیبت خان را با لشکر کابل و توپخانه برای غزنین رخصت فرموده هژدهم از آن منزل روانه گشتند - و رستم خان بهادر را چنداول و طاهر خان و قباد خان را قراول گردانیده به قلیچ خان و نجابت خان فرمودند که پیش پیش می رفته باشند - و بیست و سیوم در قوشنج رسیده قلعه آنرا منهدم ساختند - غره ذیقعده در منزل دروکی برستم خان بهادر فرمودند که با لشکر ظفر اثر مرحله نورد شده بهوشیاری و احتیاط بیاید - و خود بدولت با چندی از ملتزمان رکاب سعادت بطریق ایغار در نه روز و رستم خان در بیست و یک روز بملتان رسیده بعد از توقف یازده روز بیست و یکم شهر مذکور روانه شده در بیست و روز دیگر بتاریخ یازدهم شهر محرم الحرام سنه یک هزار و شصت و چهار داخل دولتخانه دار السلطنت لاهور شدند *

اکنون باز بنگارش وقایع حضور پرفور می پردازد - محمد شریف تولکچی به فوجداری هوشنگ آباد و منصب هزار سوار از اصل و اضافه و مرشد قلی را که بدیوانی بالا گهات از قرار واقع می پرداخت بموجب التماس بادشاهزاده محمد اورنگ زیب بهادر باضافه پانصدی بمنصب هزار و پانصدی ذات پانصد سوار و خطاب خانی و مهدی قلی بمنصب هزار و پانصدی و شش صد سوار و خطاب خانی سرافراز گردیدند *

بیست و چهارم از عرضداشت گوهر درج عز و جلال اولین موجّه بحر دولت و اقبال تاج خلافت را گرامی در محمد اورنگ زیب بهادر خبر مسرت اثر تولد پسر نیک اختر از بطن صبیغه رضیة شاهنواز خان صفوی روز سه شنبه دوازدهم شعبان مسرت افزای خاطر دریا مقاطر گشت و آن گرامی چون بساطان اعظم موسوم گردید - میر خلیل الله ولد اعظم خان بمنصب دو هزار سوار ذات هزار سوار و خطاب مفتخر خان و خدمت قلعداری فتح آباد و ملتفت خان از تغییر او بداروغگی توپخانه دکن و عنایت علم و پادک حمله بمنصب هزار سوار و عبدالمقندر بمنصب هزار سوار چهار صد سوار از اصل و اضافه مبهایی گشتند * درین ماه مبارک رمضان بعطای شصت هزار روپیه فقرا و بیخوابان کامیاب گشته هر شب باصر و الا تمامی بندهای کشک و بسیاری از مستحقین از نعم خاص مایده افضال که باقسام طعام و انواع شربت و الوان نقل و شیرینی و فواکه و خوشبوی آراسته می شد بهره ور و زله بر می گشتند - غرض شوال بادشاه بحر نوال بر اسپ مصرنگ ابر رنگ سوار شده بمسجد عصمت پناه فتح پوری محل تشریف برده بعد ادای دوگانه بدولتخانه مراجعت فرمودند - و برخی جواهر پیشکش و خوانهای فثار که آن عصمت

پناه ترتیب داده بود نثار فرق فرود سای نمودند - و محمد ابراهیم آخته بیگم ولد ذوالفقار خان به خطاب اسد خان و غضنفر به خدمت فوجدار بی میان در آب مباحی گشتند - بهار بانو بیگم همشیره بادشاه دین پناه در سن شصت و پنج یازدهم شوال ازین دار ملال انتقال نمود - و بیگم مذکور که از بطن خواهر گردهر ولد کیشو بن جتمل بود و از پرویز یک سال خورک تر در روضه حضرت مریم مکانی والدۀ ماجده حضرت جنت مکانی مدفون شد - و مراد کام صفوی مخاطب به خطاب مکرم خان و محمد صفی ولد اسلام خان به خطاب صفی خان معزز و نامور گردیدند - چون بمسماح حق مجامع رسید که حیات راجه مدن سنکه به دوریه در قندهار سپری گردید مہاسنگه پسرش را بمنصب هزاری هشتصد سوار و خطاب راجگی بر نواختند - اعتقاد خان را که بجهت معالجه در لاهور مانده بود بدرگاہ آسمان جاہ آمده دولت ملازمت اندوخت - و بعطای خلعت و منصب چهار هزار و پانصد سوار سرانرا ساختہ بآئین سابق میر بخششی گردانیدند - و لشکر خان از ملتان آمده سعادت ملازمت دریافت و بدستور پیشین به خدمت بخششی گری دوم از تغیر ارادت خان سر بلند گردید - و خدمت عرض وقایع صوبجات بارادت خان مفروض گشت *

تشریف شریف بمستقر الخلافت اکبر آباد

چون از دیر باز ساحت مستقر الخلافت اکبر آباد بپیم قدم فیض لزوم برکت اندوز صفا و سعادت نشده بود بحیلۀ دیدن مسجد جامع که بفرمان والا در قلعه سراپا از سنگ مرمر بصرف مبلغ سه لک روپیه اواخر سال بیست و ششم از جلوس مبارک موافق سنه یک هزار و شصت و سه هجری در عرض هفت سال صورت اتمام پذیرفته بود بعد از انقضای

ترکی سنگ مرمر با کلسه‌های طلا آفودده - دروازه خارری که میانه‌اش تا گنبد از سنگ مرمر است شش گز در شش گز است و نشیمنهای دو طبقه دل نشین دارد که بالای آن گلدسته‌های نو آئین است تا کلسه‌های زرین - و پیش هر یکی از سه ابواب در ایوان و پنجاه و دو زینه در کمال زیبایی و خوشنمائی مرتب گشته - امید که ثواب این موقف اجابت که وسیله استدعای مطالب و استجابت مقاصد از درگاه واهب العطايا است عاید روزگار فرخنده آثار آنحضرت والا مرتبت باد *

چون عمارت شکارگاه سموگر با وجود بد طرحي كهفته گشته بود و آگاه خان حسب التحكم معلى در موضع عمادپور مشرف بر دریانیم گروهی این طرف سموگر بصرف هشتاد هزار روپیه عمارتی مختصر مطبوع تیار ساخته بعرض اشرف رسانید بجهت شکار در آن مکان تشریف فرموده يك شب در آنجا بکمال عشرت و شادگامی گزانیدند - بیست و نهم محرم بعد از دو پهر و دو نیم گهری روز برآمده برای روپباس قرار انعطاف عنان بصوب دارالخلافة شاهجهان آباد داده فواجی مستقر الخلافت را مورد عسکر منصوره و مضرب خيام و خورگاه اهل اردوی گیتی پوی ساختند - روز دیگر در روپباس دایره شد - سوم صفر از آنجا معاودت نموده سیزدهم سه گروهی خضر آباد نزول نمودند - چهاردهم نشیمن هلی دانشین و منزل نزهت آئین دار الخلافه فیض پذیر ورود مسعود گشت - اول عمارات خاص و عام و غسلخانه و چهاروکه میامن نزول همایون دریافت و بعد از آن نزهت کده ازم آئین دولتخانه فیض قرین که از همه رهگزر خاصه ا فیض بخشجی جا و فرح افزائی هوا و فضا و فسحت ساحت و افاضه روح و راحت و صفای نظر و حسن منظر چشم و چراغ روی زمین بل روکش بهشت برین است باین سعادت خاص اختصاص پذیرفت *

چون بعرض مقدّس رسید که مهین گوهر ببحر خلافت و جهانداري از قندهار بکوچه‌های متواتر چهاردهم صفر یک گروهی شاهجهان آباد رسیده اند حسب الحکم معلی سعد الله خان باستقبال شتافته در خدمت لازم البرکت بیارند - آن قوه باصره دولت و بخت با سلطان سلیمان شکوه پس از ادای مراتب آداب هزار مهر نثار گزاینده بتازگی مشمول عواطف و منظور مراحم بادشاه مرتبه سنج پایه شناس آمدند - و بحکم غلبه افراط محبت و وفور عاطفت در آغوش رفت کشیده پیشانی نورانی آن شایان عنایت نمایان را به بوسه نوانی گردانیدند - و بعد از اظهار این عنایت انواع عواطف در لباس عنایت خلعت خاص و در اسپ عراقی با ساز مرصع و طلا بتقدیم رسانیده آن والا گهر را سرمایه جمعیت بخشیدند *

از عرضداشت حافظ ناصر متصدی بندر سورت بعرض مقدّس رسیده که سلطان محمد خان فرمان فرمای روم ذو الفقار آقا برادر صالح پاشا وزیر اعظم سلطان محمد ابراهیم پدر خود را بعنوان سفارت روانه درگاه آسمان جاه نموده بود بیست و نهم به بندر سورت رسیده است - فرمان شد که حافظ ناصر دوازده هزار روپیه بعنوان مدد خرج از خزانه سرکار والا بدهد - و روشن بیگ گرزدار فرمان عالیشان و خلعت فاخره بار رسانیده و همه جابریق طریق او بوده بدرگاه آسمانجاء ببارد و بموجب ذیل در راه از هر کدام بعنوان ضیافت بدهاند - سزاوار خان در سلطانیور پنج هزار روپیه و محمد ظاهر ملازم بادشاهزاده والا تبار محمد اورنگ زیب بهادر در برهانیور از سرکار عالی آن بلند مرتبه دوازده هزار روپیه و در ارجین محمد میرک دیون شاهزاده کامگار مراد بخش از جانب آن والا گهر پنج هزار روپیه - و در مستقر الخلافت اکبر آباد سیادت خان قلعه دار دوازده هزار روپیه

از خزانة و سه هزار روپیه از جانب خود که مجموع پنجاه هزار روپیه باشد بسفير مذکور برساند •

جشن وزن شمسي

روز جمعه بيست و ششم ماه صفر سال هزار و شصت و چهار هجری مطابق بيست و ششم دی ماه مجلس جشن وزن شمسي آغاز سال شصت و سوم بزيب و زينت نظر فريب آراستگي يافته گلبن مقصود عالميان بتازگي گل گل شگفت - بادشاه بخر نوال پس فراغ مراسم معهوده وزن بر سرپر گوهر نگار و اورنگ طلاي ميذاکار که بطول دو نيم و عرض یک گز و بيست طسو و ارتفاع چهار و نيم ذراع بصرف پنج لک روپيه صورت تماميت يافته بود جلوس دولت فرموده سرمايه بي نيازني یک جهان نيازمند مهيا ساختند - و به مهين گوهر بخر خلافت يعني سلطان محمد دارا شکوه تسبيح مرواريد گران بها با یک قطعه لعل و جيفه مرصع و کمر بند مرصع و آلات ثمينه که قيمت مجموع چهار لک روپيه باشد و فيل خاصه با يراق طلا و ماده فيل مرحمت نموده سلطان سلیمان شکوه را بعفانيت خلعت و جيفه مرصع و اضافه هزاري هزار سوار بمنصب ده هزاري شش هزار سوار و راجه جسونت سنگه را بمنصب شش هزاري شش هزار سوار پنج هزار دو اسپه سه اسپه و خطاب مهاراجه و قاسم خان مير آتش را بمنصب سه هزار و پانصدي دو هزار و پانصد سوار و اخلاص خان شيخ زاده را بمنصب سه هزاري دو هزار پانصد سوار و بيرم ديو سيسوديه را بمنصب دو هزاري هزار سوار و مهدي قلي خان قلعدار معزول بست را بمنصب دو هزاري ششصد سوار از اصل و اضافه معزز و مکرم و مفتخر و مباهي ساختند - و محمد بدیع پسر زاده محمد خان را که

دوازده هزار روپيه ساليانه داشت بمنصب در هزاري چهار صد سوار و فامدار ولد جعفر خان را بمنصب هزار و پانصدي هشت صد سوار و خطاب خالي برنواختند - جعفر خان صوبه دار بهار و خليل الله خان از کابل آمده شرف دريافت ملازمت والا حاصل نمودند - و بيست و يكم اين ماه بعرض مقدس رسيد که پانزدهم ماه مذکور قليج خان در بهيره بساط حيات مستعار در نورديده در جوار رحمت آهي جاگزید *

وزن قمری

درين ايام سعادت فرجام که فلک بکام هوا خواهان است و گردش ايام بر طبق مرضي سر سروران دوران انجمن وزن قمری جشن همایون آغاز سال شصت و پنجم از زندگاني جاويد طراز بادشاه جمجاه خاقان گردون کلاه روز پخشبنه غراربيع الثاني سال هزار و شصت و پنج هجري منعقد گردید و زمان را پيرايه نشاط و کامراني داد و ابواب فرح و سرور بر روی خلص و عام مفتوح گشته غم بالکل از طاق دلها بر زمین افتاد - و روی زمین بهشت آئين دولتخانه از رویافتن فرش بوقلمون زينت ارم يافته بارگاه همایون که در نقش و نگار رشک بارگاه بوقلمون است بطول صد ذراع و عرض سي و شش که صنعت گران احمد آباد از مخمل باندله باف بصرف یک لک روپيه مهيا ساخته بودند بچهل و چهار ستون سيمين که با کلسها چهار لک و نه هزار تولچه وزن دارد بر پا کردند و بر دور آن معجری از نقره نصب نمودند - و درون و بيرون ايوان کيوان مکان را بآرایش پرند چيني و اطلس خطائي و پردهای مخمل زر دوزي روکش اين رنگ گون خرگاه مکتل ساختند - و در طاقهای آن کونگبهای زرین مرصع کار بسلسلهای سيمين آويخته گرد اوزنگ گوهر آگين شاميانهای سرورید

دو زنی با ستونهای زرین افراختند - و جا بجای تختها و سندلیهای طلائی ساده و میفاکار گذاشته چترهای مرصع که مسلسل آن بلآبی قیمتی مکتل بود منصوب نمودند - آنگاه شهنشاه فلک بارگاہ بر سر بر عرش نظیر جلوس میمنت مقرون فرموده عطا مآخذ پنجه آفتاب جهان افروز بزر پاشی بر کشادند *

آوازه شد اذدرین کهن فرش کان سلطان استوی علی العرش

نخست ببادشاهزاده بلذد اقبال محمد دارا شکوه سوی هشت کرور دام انعام سابق یک کرور دام دیگر مرحمت نمودند - شاهزاده والا تغار محمد مراد بخش با ایزد بخش پسر خود آمده سعادت ملازمت دریافت و همان وقت بعنایت خلعت و تفویض صوبه احمد آباد از تغیر شایسته خان و اضافه سه هزار بی ذات و سه هزار سوار پنج هزار دو اسپه سه اسپه سر افراز ساخته یک کرور دام بطریق انعام مرحمت فرمودند - و پنج لک روپیه نقد بدین تفصیل از خزانه رکاب سعادت یک لک روپیه از خزانه مائوه یک لک و از خزانه روضه منوره یک لک و دو لک روپیه از خزانه احمد آباد بعد از رسیدن بطریق انعام مرحمت فرمودند - و از جمله شانزده کرور دام یازده کرور دام جاگیرد و باقی پنج کرور دام بقرار ده مائه نقد از خزانه سورت مقور نمودند - و چهل هزار روپیه نثار بابت آوردن بیگم صاحب و شاهزاده بلذد اقبال بفقرا و مساکین و فضلا و صلحا عطا فرمودند *

سپین پور خلافت اسپی یوز قوی هیکل پنجابی نژاد که طولش دو نیم گز و یک نیم طسو و ارتفاعش دو گز و سه طسو است و اسمعیل مرزبان الوس دودای بآن بیدار بخت گزانیده بود و بغیل سفید موسوم گردیده از نذر اشرف گزانیده و پنج هزار روپیه قیمت شد - فرمودند که از اسپان هندوستان اسپی تا حال باین کلانی و تنومندی بنظر در نیامده - و مکفد سگه هاده بمفصب دو هزار بی در هزار سوار و ظاهر خان بمنصب سه هزار بی هزار

و پانصد سوار و کفور رام سنگه نیز بمنصب مذکور و هر کدام از سید شهاب و سید عبد الله نیز بمنصب مذکور و محمد بدیع بمنصب در هزار و هفتصد سوار و ابراهیم خان پسر امیر الامرا را بمنصب هزاره سوار و عبد الرسول و عبد الله خان نیز بمنصب هزار و پانصدی دو صد سوار و رحمت خان داروغه کورکوپراق خانه و دیوان احمد آباد از تغییر میر بخشی و میر میران واد خلیل الله خان بمنصب هزاره سوار و ناظر خان بمنصب هزاره سه صد سوار و رای زگهاتبه و دیگر بسیار بندها باضافه سرافزاری یافتند - ملک حسین برادر مظفر حسین که از شاهزاده عالی قدر محمد اورنگ زیب بهادر جدا شده بقصد بندگی درگاه رسیده بود بمنصب هفت صدی صد سوار معزز و مفتخر گردید - درین وقت که طوایف انام از خواص و عوام از انعام و افضل بادشاه دنیا نوال کامیاب بودند جی زوپا میرتیه که داخل بندهای درگاه بود در عاقبت بر روی روزگار خود فرار کرده و عاقبت اندیشی را پی سپر انداخته از بیرون معجز سیمین شمشیر آخته رو بآنحضرت دوید - چون به تحت زبده رسید نوبت خان کوتوال در آنجا ایستاده بود او را بضرر چوب بر زمین انداخت و در همان گرمی بمجرد برخاستن خواجه رحمت الله میر توزک بمقتضای کار فرمائی شجاعت اصلی زخم کاری شمشیر بدو رسانید - و ارادت خان نیز چون قضای مبرم بدو رسیده بزخم دیگر گارش تمام ساخت - پس از آن دیگر بندها بضرر جمدهر و شمشیر پاره پاره نمودند دنیا را از نوک وجود آن مردود پاک ساختند - شهنشاه بنده پور ارادت خان را از اصل و اضافه بمنصب در هزاره دو صد پنجاه سوار و نوبت خان را باضافه نوازش فرموده ازین محل بشاه محل که اطراف سه گانه آنرا بشامیانهای مخمل کلابتون باف و ستونهای سیمین و فرش رنگین از پشم شال و غیره زینت آگین

ساخته بودند تشریف فرموده از وزن همایون پلّه و ترازو را با میزان فلک هم پلّه گردانیده صدای کوس و گوزکه و نوای فای و فقیر سامعه افروز گیتی گشته از لحن خفیاگران زور بازار نشاط رونق تازه یافت - و بفضلا و صلحا و اصحاب تفجیم و ارباب طرب فراوان زر سرخ و سفید مرحمت گردید *

بست و دوم بمنزل فرهت آگین گرامی اختر ارج عظمت و جلال شاهزاده بلند اقبال نزول اجلال فرمودند - آن عالی فطرت پس از ادای مراسم پا انداز و نثار جواهر ثمینه و مرصع آلات و اقسام نفایس و اقمشه در صحن آن سرایستان به ترتیب چیده دویست اسپ عربی و عراقی با ساز طلا میفاکار و طلای ساده و چار جامه‌های زر بغت از نظر اشرف گزارانید - از آنجمله بقیمت چهار لک روپیه پیشکش بنابر رعایت خاطر آن والاتبار قبول نمودند - و همدین محفل پادشاهزاده عالی نسب مراد بخش بعزایت خلعت خاصه با نیم آسیدن و دو اسپ عربی و عراقی با زین طلا میفاکار و فیل با ساز نقره نوازش یافته رخصت گجرات شد - حکیم صالح که سی روپیه یومیه داشت بمنصب پانصدی ده سوار و محمد بیگ برادر یادگار جولاق که بعد از گزشتن نظر محمد خان از آنجا به حرمین شریفین رفته بدرگاه عالم پناه آمده بمنصب هزاری ذات و پانصد سوار سر افرازی یافتند *

چون درین ایام خجسته آغاز فرخنده انجام کشور خدیو گردون چارم قرین دولت و سعادت روزی توجه بشرفات غرقه شرفخانه آورده برید موسم نوروز نوید نوروزی بعالمیان رسانید - و روزی مجلس جشن نوروزی از سر نوغازه زیور تازه پذیرفت و تخت خلافت از برکت پهلوی فرقد سای آن سرور اکلیل سعادت و زینت بی اندازه یافت - موسم خریف عیش و عشرت نا کاملن نومید مبدل به فیض ربیع کامروانی جاوید گردید

و بهار امیدواران گل گل شگفته شاهد آرزوی دیرینه ارباب آز و نیاز
 پیشگاه حصول را جلوه گاه ساخت - تقرب خان بمنصب چهار هزار
 هزار سوار و قباد خان بمنصب دو هزار و پانصدی هزار سوار و عبد الله ولد
 منصور حاجی بمنصب دو هزار و هشت صد سوار و خطاب مخلص
 خان و جعفر ولد الله ربردی خان بمنصب هزار و پانصدی هشت صد
 سوار و حسین علی خان برادرش بمنصب هزار و هفت صد سوار و فیض
 الله خان بمنصب دو هزار و هشت صد سوار و ابراهیم خان ولد امیر الامرا
 بمنصب دو هزار و شش صد سوار و میر گل بدخشی بمنصب هزار
 پانصد سوار نوازش یافتند *

هفتم جمادی الاولی بقصد مزید اعتبار امیر الامرا علی مردان
 خان بمنزل او تشریف فرموده تمهید قواعد مباحات جاوید سلسله
 او نمودند - آن خان بلند مکان پس از اقامت مراسم پا انداز و نثار
 جواهر و مرصع آلات و اقمشه نفیسه و هرده اسپ و دیگر اشیا بزم
 پیشکش بسمت شکرانه موسوم ساخته از نظر انور گزانیید - از جمله بنابر
 مراعات خاطر او دو لک روپیه بشرف پذیرائی رسید - درین وقت بعرض
 مقدس رسانیدند که ذوالفقار آقا ایماچی روم بنواحی دارالخلافه رسیده
 امیدوار دریافت ملازمت اشرف است - چون پاس عزت رسول سلاطین
 عظام شیمه کریمه این آستان ملایک آشیان است و مرمت خرابه قلوب
 نورسیدگان هر دیار بآب و گل خلق و دلجوئی خانه سلطان السلاطین زمان
 لجرم حسب الحکم اشرف لشکر خان بدخشی دوم و طاهر خان و قبادخان
 و تربیت خان تا کنار شهر پذیره شده او را بدرگاه عالم پناه رسانیدند - او بعد
 از ادای آداب کورنشای و تسلیمات بحال تواضع و تعظیم دعلی قیصر
 برگزیده نامه با مرصع کمری و خنجر مرصع و دو اسپ رومی نژاد یکی

سمند با زین مرصع با دو عیال مروارید دوز و دیگر نیله کبود که قیصر بطریق ارمغان ارسال داشته بود و گزری مرصع بدستور آن ولایت از نظر اشرف گزانیده بعطای خلعت خاصه و کمر خنجر مرصع و سی هزار روپیه مفتخر و مباحی صورت و معنی گشت - و بمنزلی که بجهت اقامت او معین و با فواران آوانی سیمین و زرین و فروش ملون و دیگر اجناس که پیرایه آرایش ارباب دولت و مکنت تواند شد زیفت یافته بود رخصت یافت - و چون روز دوم ساعت وزن شاهزاده بلند اقبال بود آن والا گهر را بانعام خلعت خاصه و جواهر و مرصع آلات ثمینه بقیمت یک لک روپیه و دو کروز دام انعام دیگر از پرگفت پنجاب و ملتان که از اصل و اضافه دوازده کروز دام باشد بطریق انعام مرحمت فرموده اسپ عراقی فتح لشکر نام با زین مطلقاً میفکار مرحمت فرمودند - و جعفر خان قدری جواهر و چهار فیل و ده اسپ ابلق بنگاله و ذوالفقار آقا سفیر قیصر نه اسپ عربی و برخی اشیدی دیگر از خود گزانیده - و مومی الیه بانعام خلعت و ارگجه با ظروف طلا و پاندان و خوانچه نوازش یافت - از روز وزن مبارک تا این تاریخ همگی ده لک روپیه پیشکش از شاهزاده و امرا شرف پذیرائی یافت *

کدخدائی سلطان سلیمان شکوه بادختر

راو امر سنگه خواهرزاده راجه

جی سنگه

چون صبیغه راو امر سنگه که خواهرزاده جی سنگه است بجهت ثمره شجره دولت و اقبال سلطان سلیمان شکوه خواستگاری نموده پیش

ازین بدو ماه او را بحکم ساری سلطنت طلبیده بزبان فیض ترجمان کلمه
 طیب تلقین فرموده مبلغ دو لک روپیه از جواهر و مرصع آلات و طلا و نقره
 آلات و اقسام پارچه و دیگر آنچه لازم این امر است عطا فرموده بودند شب
 بیست و ششم جمادی الثانی آن گرامی گوهر درج دولت و کامرانی
 و آن نوباراً بوستان سلطنت و جهاندانی را بکمال زیب و زینت
 و نهایت شان و شوکت همراه خود ببارگاه عظمت آوردند - و در آن
 فرخنده شب سرتاسر روی زمین کفار دریای چون تا ساحت پلای
 درشن برکت مسکن از منزل شاهزاده تا دولتخانه والا همه جا از فروغ
 چراغان که بطرح نقاشانه روشن شده بود نمونه صحن وادی ایمن
 و نور کدها طور گشت - و فضای هوا را از دریا گرفته تا چرخ اطلس
 اخضر از گل افشان و انواع آتشبازی که بمتداً بازی در آمده بود فتره و ثریا
 فرو گرفت - و صدای شادمانه شادی و نوای گورگه مبدل کبادی بارچ رسیده
 صلابی خوشوقتی و شادکامی در داد و اسباب عیش و سامان نشاط بحسب
 فرمان خدیو زمان از سرحد حساب بیرون و از قیاس و شمار افزون مهیا
 و آماده گشته ابواب خرمی بر روی کوچک و بزرگ کشاد - اعلی حضرت آن
 نور حدقه شهریار را بانعام خلعت و تسبیح لآلی گرانبها منظم به اهل و زمرد
 و جیغه مرصع و جمدهر مرصع با پهلوانتازه و کمر مرصع و آلات دیگر و دو
 اسپ عربی و عراقی با زین مرصع و فیل با ساز نقره که قیمت مجموع
 یک لک و پنجاه هزار روپیه می شود مرحمت نموده سهراً سروراید
 گرانبها بدست مقدس برفق آن گرامی گوهر اکلیل والا گوهری بستند -
 و بعد از انقضای یک پهر و سه گهری در ساعت مختار که از سایر نحوس
 و نقایص بری بود قاضی خوشحال حسب الامر جلیل القدر بخواندن
 خطبه قیام نموده دو لک روپیه کابین مقرره نموده و بر وفق آئین شرع مظهر

تقدیم مقدمات عقد و رعایت شرایط آن بجا آورده بانعام خلعت
دو هزار روپیه سربلندی یافت *

آغاز سال بیست و هشتم جلوس مبارک

مَنْت و سپاس مرخدا یرا که سال بیست و هشتم جلوس والا روز
مبارک یکشنبه غرة جمادی الثانی سنه هزار و شصت و چهار مطابق آخر
فروردی ماه که انشاء الله تعالی تا قیام قیامت بنمکین و استقامت قرین و مقرون
و از زوال و تزلزل محروس و مصدون باد بمبارکی شروع شده دلها را پیرایه
انبساط و شگفتگی داد - درین تاریخ ذوالفقار آقا ایلچی روم بانعام سی هزار
روپیه نقد و اسپ ترکی با ساز طلا از سرکار خاصه و انعام خلعت و جینه
مرصع و بیست هزار روپیه نقد و دو اسپ با زین نقره از سرکار شاه بلند اقبال
و پنج هزار روپیه از شاهزاده سلیمان شکوه عز امتیاز یافته بکام دل رسید -
و آخر همین روز بکورشش ملکه جهان مالکه دوران بادشاهزاده عالمیان
یکم صاحب رفته بانعام پانزده هزار روپیه و خلعت فاخره از سرکار علیه نیز
سرافراز گردید *

یازدهم بالتماس شاه بلند اقبال بمنزل تازه نهال بوستان خلافت
و کامکاری سلطان سلیمان شکوه تشریف برده بجهت سرافرازی آن کامکار
نامدار جواهر و اتمشه نفیسه بقیامت یک لک روپیه که بعدوان پیشکش
از نظر انور گزانیده بود قبول فرمودند - و بر طبق حکم مقدس بجمده
الملکی سعد الله خان خلعت خاصه با چارقب و شمشیر مرصع و به جعفر
خان و خلیل الله خان و اعتقاد خان و روپسنگه راتهور خلعت با فرخی
و خنجیر مرصع و بقاسم خان و حیلت خان و طاهر خان و فاضل خان و قباد
خان و سیرزا سلطان و بسیاری دیگر از بندها خلعت مرحمت نمودند -

و لشکر خان را بمنصب سه هزار و دویست سوار و ارادت خان بمنصب دو هزار و هشت صد سوار و خلعت و خدمت فوجداري لکنو از تغیر احمد بیگ خان و عطلی اسپ با زمین مطلق و تربیت خان بمنصب دو هزار و هشت صد سوار و بیرو دیو سیسودیه بمنصب دو هزار و پانصدی هزار سوار و اسد الله ولد رشید خان انصاری را بمنصب هزار و پانصدی هزار سوار از اصل و اضافه سرافراز نمودند - چون ذوالفقار آقا ایلمچی مکرر بخانه جمده الملکی سعد الله خان رفت این مرتبه خان مذکور پانزده هزار روپیه بمومی الیه داد - حقیقت خان را که بذبح کبر سن از خدمت رفته بود معاف داشته میرک شیخ را از اصل و اضافه بمنصب دو هزار و صد سوار و خدمت دیوانی مالک گیهان از تغیر او سر بلند ساختند - سید نجابت واد سید شجاعت خان بمنصب هزار و سه صد سوار و میر ابو المعالی ولد میرزا والی بمنصب دو هزار و سوار تارک عزت بر افراختند • چون از عرضداشت غضنفر خان فوجدار سهاونپور بمسامع جاہ و جلال رسید که فیلی دندان دراز از کوه شمالی بدرگنه چوراسی آمده لاجرم بحکم ریخت بخش اورنگ خلافت قراران و فیلان با دیگر لوازم شکار فیل بدانجا شدتند بانفاق خان مذکور گرفته آوردند و بخاص شکار موسوم گردیده داخل فیلان حلقه خاصه شد - ذوالفقار آقا ایلمچی بانعام یک مهر چهار صد تولگی و روپیه هم وزن آن و محمد صالح مشرف توپخانه دوازدهم شعبان بخدمت دیوانی بیوتات از تغیر رای میکند داس که از ضعف قوی بخدمت نمی توانست پرداخت سر افرازی یافتند - میر جعفر نام از سادات حسنی استر آبادی که سابق نوکر محمد قلی قطب الملک بود و بعد از جدا شدن به پتله رفته از مدت چهارده سال بعنوان درویشی میگززانید جعفر خان همراه آورده از نظر اشرف گززانیده بود بمنصب هفت صدی

صد سوار و عنایت خلعت و جمدشر و شمشیر با یراق طلا میثا کار
و اسپ عراقی با زین نقره و پانصد مهر سر افراز فرموده داخل بندهای
درگاه ساختند *

شب پانزدهم شعبان بعطای مبلغ پانزده هزار روپیه محتاجان
و مستحقان را خوشوقت ساخته بتمشای کشتی‌ها و چراغان ساحل دریا
که از چوب و تنخه مشبک بآئین فریب و طرز بدیع با برجها مرتب
ساخته بودند و از فرط روشنی پرتو چراغان که در دل آن شب روکش
روز شده بود و آتشبازی که بستاره ریزی در آمده بود پرداختند - و در ماه
رمضان المبارک شصت هزار روپیه باصحاب احتیاج قسمت نموده
هر شب باریاب کشک و گرهی از درویشان برخوان احسان و مواید نعم
خاص صلامی اطعام عام در دادند - و به گرز داران و برقدازان و یسارلان
هزار خلعت مرحمت فرمودند و بعضی را جیغۀ مرصع عنایت نمودند *

غرة شوال بمسجد اکبر آبادی محل تشریف برده بادای دوگانه
پرداختند و بنابر رسم معهود در رفتن و باز برگشتن زمین و زمان را نثار
افشان و درم ریز نمودند - پنج هزار روپیه بابت نثار به ذوالفقار ایلچی روم
مرحمت فرمودند - خدمت فوجداری میان دواب و اهتمام عمارات
مخلص پور که مفصل بمحل خود گزارش خواهد یافت از تغیر غضنفر
خان به محمد بیگ خان مرحمت نموده وقت رخصت بانعام خلعت
و شمشیر با یراق طلا میثا کار و منصب هزار و پانصدی هزار دوپست
ساز از سابق و لاحق سرافراز فرمودند *

چون در سال بیست و چهارم جلوس مبارک سلطان محمد خان
فرمانروای روم بادمی ارسال سعیر و نامه گشته سید محی الدین نامی